



mokslo darbai

ISSN 1392-0448

LIETUVOS ISTORIJOS STUDIJS

17
2006

Lietuvos istorijos studijos

VILNIUS UNIVERSITY

Studies of Lithuania's History

2006
Vol. 17

Research papers

Published since 1992

Vilnius University Publishing House
2006

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Lietuvos istorijos studijos

2006

17 tomas

Mokslo darbai

Leidžiami nuo 1992 metų

Vilniaus universiteto leidykla
2006

Redaktorių kolegija (Editorial Board)

Vyriausiasis redaktorius (Editor-in-Chief)

Prof. habil. dr. Vyngintas Bronius Pšibilskis – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Atsakingasis sekretorius (Executive Secretary)

Doc. dr. Sigintas Jegelevičius – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Nariai (Editors):

Prof. dr. Alfredas Bumblauskas – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Prof. dr. Zenonas Butkus – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Prof. habil. dr. Sven Ekdahl – Gėtėborgo universitetas, Švedija (Istorija 05H)
Göteborg University (History 05H)

Prof. habil. dr. Edvardas Gudavičius – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Dr. Magnus Ilmjärv – Talino universitetas, Estija (Istorija 05H)
Tallinn University (History 05H)

Prof. habil. dr. Anatolij J. Ivanov – Rusijos mokslų akademijos Rusijos istorijos institutas,
Rusija (Istorija 05H)
Institute of Russian History, Russian Academy of Sciences
(History 05H)

Dr. Michail M. Krom – Sankt Peterburgo Europos universitetas, Rusija (Istorija 05H)
European University at St. Petersburg (History 05H)

Prof. dr. Aleksiejus Luchtanas – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Prof. habil. dr. Józef Maroszek – Balstogės universitetas, Lenkija (Istorija 05H)
University of Białystok (History 05H)

Prof. habil. dr. Zenonas Norkus – Vilniaus universitetas (Sociologija 05S)
Vilnius University (Sociology 05S)

Doc. dr. Edmundas Rimša – Lietuvos istorijos institutas (Istorija 05H)
Institute of Lithuanian History (History 05H)

Prof. habil. dr. Waldemar Rezmer – Torūnės Mikalojaus Koperniko universitetas, Lenkija (Istorija 05H)
Nicolaus Copernicus University, Toruń (History 05H)

Prof. dr. Genadz Saganovič – Europos humanitarinis universitetas, Lietuva (Istorija 05H)
European Humanities University, Lithuania (History 05H)

Redakcijos adresas (Address):

Vilniaus universiteto Istorijos fakultetas
(Vilnius University Faculty of History)
Universiteto g. 7, LT-2734 Vilnius, Lithuania
El. paštas (e-mail): janina.leoniene@if.vu.lt
aurimas.svedas@if.vu.lt
<http://www.lis.lt>

Straipsniai vertinti dviejų recenzentų
The articles were reviewed by two experts

TURINYS

STRAIPSNIAI IR PRANEŠIMAI

<i>Alfредas Bumblauskas. Lietuvos istorijos periodizacijos modeliai</i> socialinės istorijos požiūriu	9
<i>Manvydas Vītkaūnas. Baltų vieta barbarų pasaulio tipologijoje</i> (M. Ščiukino „septynių pasaulių“ teorijos plėtotės link)	27
<i>Ingrida Jakubavičienė. Sportas ir politika: vokiečių sportinė veikla</i> Klaipėdos krašte 1923–1939 metais	38
<i>Mindaugas Valiukevičius. Antivalstybinė Klaipėdos krašto nacionalsocialistų</i> veikla ir priedangos organizacijos 1935–1937 metais	54
<i>Žilvinas Kačiuška. Sovietmečio palikimas šiandieninėje Lietuvoje:</i> iškreipta nuosavybės santykių samprata	67
<i>Rūta Šermukšnytė. Istorijos mokslo ir audiovizualinės istorijos santykis Lietuvoje:</i> nuotolio mažėjimas?	77
<i>Agnė Vaitkuvienė. Paveldo industrija Lietuvoje</i>	87
<i>Ingvaras Butautas, Rasa Čepaitienė. „Mus vienija alus ir pergalės“?</i> arba Sportas ir lietuviškoji tapatybė	97

KNYGŲ LENTYNOJE

<i>Žilvinas Kačiuška. Sovietinės propagandos konstruoto „tarybinio didvyrio“ vaidmuo</i> ir sklaida Rytų Europoje. Rec.: <i>Silke Satjukow, Reiner Gries. Sozialistische</i> <i>Helden. Eine Kulturgeschichte von Propagandafiguren in Osteuropa und der DDR.</i> Berlin, 2002	113
<i>Albinas Kuncevičius. Prabyla senosios Kernavės miestiečiai. Rec.: Gintautas Vėlius.</i> Kernavės miesto bendruomenė XIII–XIV amžiuje. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2005. 112 p.	115

MOKSLINIS GYVENIMAS

<i>Mečislovas Jučas. Dėl jubiliejinėje parodoje išdėstytų mano darbų</i>	120
<i>Lina Kaminskaitė. Kur dingso Gediminaičiai?</i>	123

APIE DISERTACIJŲ GYNUMĄ

VILNIAUS UNIVERSITETO ISTORIJS FAKULTETE

<i>Ryšard Gaidis. Stačiatikių Bažnyčios Lietuvoje istorijos peripetijos 1918–1940 metais</i> (Apie Andriaus Marcinkevičiaus daktaro disertaciją „Stačiatikių Bažnyčia Lietuvoje 1918–1940 m.“ ir jos gynimą)	127
<i>Algirdas Jakubčionis. Lietuva Vakarų valstybių nuostatose (Apie Ramojaus Kraujelio</i> daktaro disertaciją „Vakarų valstybių nuostatos Lietuvos okupacijos ir aneksijos klausimu 1940–1953 metais“ ir jos gynimą)	131
<i>Darius Žiemelis. Istorinės kultūros studijų projekto receptija Lietuvoje (Apie Rūtos</i> Šermukšnytės daktaro disertaciją „Lietuvos istorijos aktualinimas Lietuvos dokumentiniame kine ir televizijoje (1988–2005 m.)“ ir jos gynimą)	136

CONTENT

ARTICLES AND REPORTS

<i>Alfredas Bumblauskas</i> . The periodisation of Lithuanian history in the context of social history	9
<i>Manvydas Vitkūnas</i> . Baltic place in barbarian world's typology (towards the evolution of M. Schiukin "seven worlds" theory)	27
<i>Ingrida Jakubavičienė</i> . Sport and policy. German Sports organisations in Klaipėda region in 1923–1939	38
<i>Mindaugas Valiukevičius</i> . Anti-constitutional activities and cover organisations of national-socialist movement in Klaipėda region in 1935–1937	54
<i>Žilvinas Kačiuška</i> . Heritage of Sovietism in contemporary Lithuania: Perverted conceptions of Property relations	67
<i>Rūta Šermukšnytė</i> . The Relationship between Academic History and Audio-Visual History in Lithuania: A Closing of the Gap?	77
<i>Agnė Vaitkuvienė</i> . Heritage Industry in Lithuania	87
<i>Ingvaras Butautas, Rasa Čepaitienė</i> . The sport and Lithuanian national identity	97

BOOK SHELF

<i>Žilvinas Kačiuška</i> . The Role of Soviet Propaganda Constructed „Soviet Hero“ and its Dispersion in Eastern Europe. Rec.: <i>Silke Satjukow, Reiner Gries</i> . Sozialistische Helden. Eine Kulturgeschichte von Propagandafiguren in Osteuropa und der DDR. Berlin, 2002	113
<i>Albinas Kuncevičius</i> . Townsfolk of the Old Kernavė are Speaking. Rec.: <i>Gintaras Vėlius</i> . Kernavės miesto bendruomenė XIII–XIV amžiuje. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2005. 112 p.	115

SCIENTIFIC LIFE

<i>Mečislovas Jučas</i> . Concerning My Works set out in the Jubilee Exhibition	120
<i>Lina Kaminskaitė</i> . Where did „Gediminaičiai“ disappear?	123

ABOUT THE DEFENCE OF THESIS AT THE DEPARTMENT OF HISTORY IN VILNIUS UNIVERSITY

<i>Ryšard Gaidis</i> . Varieties of Fortune of the Orthodox Church in Lithuania in 1918–1940 (About a Defence of Andrius Marcinkevičius Doctoral Thesis „The Orthodox Church in Lithuania in 1918–1940“)	127
<i>Algirdas Jakubčionis</i> . Attitude of the Western states towards Lithuania (About the Doctoral Thesis and a it Defence of Ramojus Kraujelis “Attitude of the Western states towards occupation and annexation of Lithuania in the period of 1940–1953”)	131
<i>Darius Žiemelis</i> . Reception in Lithuania of Historical Culture Project (About a Defence of Rūta Šermukšnytė Doctoral Thesis “Actualization of Lithuanian history in documentary cinema and television (1988–2005)”)	136

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ И СООБЩЕНИЯ

<i>Альфредас Бумблаускас</i> . Модели периодизации истории Литвы в контексте социальной истории	9
<i>Манвидас Виткунас</i> . Место балтов в типологии мира варваров (к развитию теории «Семи миров» М. Щукина)	27
<i>Ингрида Якубавичене</i> . Спорт и политика: спортивная деятельность немцев в Клайпедском крае в 1923–1939 гг.	38
<i>Миндаугас Валюкявичюс</i> . Антигосударственная деятельность националсоциалистов Клайпедского края и организации прикрытия в 1935–1937 гг.	54
<i>Жильванас Качюшка</i> . Советское наследие в современной Литве: извращенное понятие отношений собственности	67
<i>Рута Шярмукините</i> . Взаимоотношение исторической науки и аудиовизуальной истории в Литве: сокращение дистанции?	77
<i>Агне Вайткувене</i> . Индустрия наследия в Литве	87
<i>Ингарас Бутаутас, Раса Чепайтене</i> . «Нас объединяет пиво и победы?» или спорт и литовский идентитет	97

НА КНИЖНОЙ ПОЛКЕ

<i>Жильвинас Качюшка</i> . Роль и распространение в Восточной Европе созданного советской пропагандой «советского героя». Рец.: <i>Silke Satjukow, Reiner Gries</i> . Sozialistische Helden. Eine Kulturgeschichte von Propagandafiguren in Osteuropa und der DDR. Berlin, 2002.	113
<i>Альбинас Кунцявичюс</i> . Повествуют мещане древнего города Кернаве. Рец.: <i>Gintautas Vėlius</i> . Kernavės miesto bendruomenė XIII–XIV amžiuje. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. 2005. 112 p.	115

НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ

<i>Мечисловас Ючас</i> . По поводу моих печатных трудов на юбилейной выставке	120
<i>Лина Каминскайте</i> . Куда исчезли Гедиминовичи?	123

О ЗАЩИТЕ ДИССЕРТАЦИЙ НА ИСТОРИЧЕСКОМ ФАКУЛЬТЕТЕ ВИЛЬНЮССКОГО УНИВЕРСИТЕТА

<i>Рышард Гайдис</i> . Перипетии истории Православной Церкви в Литве в 1918–1940 гг. (О защите докторской диссертации Андрияса Марцинкявичюса «Православная Церковь в Литве в 1918–1940 гг.»)	127
<i>Альгирдас Якубенис</i> . Литва в установках Западных держав (О защите докторской диссертации Рамоюса Крауялиса «Установки Западных держав по вопросу оккупации и аннексии Литвы в 1940–1953 гг.»)	131
<i>Дарюс Жемалис</i> . Отголоски проекта изучения исторической культуры в Литве (О защите докторской диссертации Руты Шярмукините «Актуализация истории Литвы в литовском документальном кино и телевидении (1988–2005 гг.)»)	136